

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूह, राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी, सहायक इलेष्ट्रेटर र सहायक डिजाईनर पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :-	५०
द्वितीय चरण :- (क) प्रयोगात्मक	पूर्णाङ्क :-	५०
(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :-	२०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
प्रथम	Art Theory	५०	२०	वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)	५० x १ = ५०	४५ मिनेट

द्वितीय चरण

(क)	प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	३ घण्टा
(ख)	अन्तर्वार्ता	२०	-	मौखिक	-

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षाका प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछन् ।

पत्रका एकाई	1	2
प्रश्न संख्या	24	26

- वस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice) प्रश्नहरूको उत्तर सही दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत १ (एक) अङ्क प्रदान गरिनेछ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अर्थात् ०.२ अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
- लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका परीक्षार्थीहरूले मात्र प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्तामा भाग लिन पाउने छन् ।
- प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता यथासम्भव एकै दिन लिइनेछ । प्रयोगात्मक परीक्षामा उत्तीर्ण हुने परीक्षार्थीहरूको मात्र तीनै भागको परीक्षाको प्राप्ताङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : २०६८/०१/२९

बिषय - Art Theory

- 1. Fundamentals of Art** **24 Marks**
- 1.1 General Characteristics**
- 1.1.1 Purpose of Art
 - 1.1.2 Scope of Art
 - 1.1.3 Definition of Art
 - 1.1.4 Medium and Materials of Art
- 1.2 Painting**
- 1.2.1 Perspective
 - 1.2.2 Line and Shape
 - 1.2.3 Composition
 - 1.2.4 Balance
 - 1.2.5 Proportion
 - 1.2.6 Dimension
 - 1.2.7 Rhythm
 - 1.2.8 Colour
 - 1.2.9 Harmonies
 - 1.2.10 Light and Shade
- 1.3 Applied Art (Graphic Design)**
- 1.3.1 Introduction to Design and Graphic Design
 - 1.3.2 Differences between Painting and Graphic Design
 - 1.3.3 Nature of Graphic Design
 - 1.3.4 General Knowledge of Press, Computer and Photography
 - 1.3.5 Dummy, layout and letter formatting, logo, illustration, book cover, sticker, poster, calendar, packaging design, etc.
- 2. History of Art** **26 Marks**
- 2.1 Nepalese Art**
- 2.1.1 Basic feature of Lichhavi and Malla Arts
 - 2.2.2 Paubha painting
 - 2.2.3 Miniature painting (Manuscript painting)
 - 2.2.4 Wall painting
 - 2.2.5 Modern painting (19th century onwards)
- 2.2 Art and Artist of Nepal**
- 2.2.1 Chandraman Singh Maskey
 - 2.2.2 Tej Bdr. Chitrakar
 - 2.2.3 Keshab Duwadi
 - 2.2.4 Siddhimuni Shakya
 - 2.2.5 Lain Singh Bangdel
 - 2.2.6 Amar Chitrakar
 - 2.2.7 Luxman Shrestha
 - 2.2.8 Ramanada Joshi
 - 2.2.9 Pramila Giri
 - 2.2.10 Dirgaman Chitrakar

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूह, राजपत्र अनङ्कित प्रथम श्रेणी, सहायक इलेष्ट्रेटर र सहायक डिजाईनर पदको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

2.3 Basic Characteristic of Indian Arts

- 2.3.1 Gupta Period
- 2.3.2 Pal / Jain
- 2.3.3 Mughal school

2.4 Introduction of some famous western artists and their works

- 2.4.1 Leonardo da Vinci
- 2.4.2 Michelangelo
- 2.4.3 Piter Paul Rubins
- 2.4.4 Rembrandt
- 2.4.5 Monet
- 2.4.6 Vincent Van Gogh
- 2.4.7 Pablo Picasso
- 2.4.8 Henri Matises
- 2.4.9 Wasaily Kandinsky

_____00_____

प्रयोगात्मक परीक्षा

१. प्रयोगात्मक परीक्षा देहायबमोजिम लिइने छ ।
समय: ३ घण्टा
माध्यम: पानी रंग, एक्रोलिक, पोष्टर कलर इत्यादी
कागजको साइज: १५"×१०"
कागजको किसिम: Cartidge Paper-Indian or French
२. मूल्याङ्कन विधि:

(क) विषयवस्तुको सान्दर्भिकता	१५
(ख) संरचना (Composition)	१०
(ग) मौलिकता (Originality)	१०
(घ) रंगको संयोजन	१०
(ङ) सफाई (Fair)	५
जम्मा	५०

प्रयोगात्मक परीक्षाका प्रश्न निर्माणको लागि GUIDE LINES

- (१) प्रयोगात्मक परीक्षामा सोधिने प्रश्नहरूका लागि नेपालीको जीवन चर्यासँग सम्बद्ध निम्न विषयवस्तुहरू रहने छन् -
 - (क) सामाजिक
 - (ख) सांस्कृतिक
 - (ग) धार्मिक
 - (घ) चाडपर्व
 - (ङ) दैनिक जीवन चर्या
- (२) प्रश्नपत्रमा निर्धारित विषयवस्तुहरू मध्येबाट २ वटा प्रश्नहरू सोधिने छन् ।
- (३) प्रश्नपत्रमा सोधिएको २ प्रश्नहरू मध्ये कुनै एकको मात्र चित्रण माध्यममा परीक्षार्थीले उत्तर दिनु पर्नेछ ।
- (४) प्रश्नपत्रमा उल्लेख प्रश्नहरूमध्ये उत्तर दिइने एक मात्र प्रश्नको अङ्क भार ५० हुनेछ ।
- (५) विषयगत प्रश्नको चित्रण माध्यमबाट दिइनु पर्ने उत्तरका लागि ८ विधागत मूल्य र मान्यता राख्ने निर्देशनात्मक प्रश्नहरू प्रश्नपत्रमा राखिने छन् ।
- (६) आठ (८) विधागत प्रश्नहरूको आधारमा नै परीक्षार्थीले बनाएको चित्रको मूल्याङ्कन हुनेछ ।

नमूना प्रश्नहरू (Model Questions)

सामाजिक विषय

१. पृष्ठभूमिमा स्थानीय परिवेश सहित किसानहरूले बाली लगाइरहेको दृश्य बनाउनु होस् ।

सांस्कृतिक विषय

२. नेपालको कुनै एक नृत्यलाई पृष्ठभूमिमा सम्बद्ध नृत्य प्रस्तुत गरिने स्थान विशेषको दृश्य सहित चित्रण गर्नु होस् ।

धार्मिक विषय

३. तपाईंले मान्दै आउनु भएको कुनै पनि देवदेवीको पूजा अर्चना भैरहेको दृश्य र पृष्ठभूमिमा सो पूजा स्थल विशेषको परिवेश समेटेर चित्र बनाउनु होस् ।

चाड पर्व विषय

४. माघी पर्व अर्थात् माघे संक्रान्ति मनाउँदाको दृश्यलाई चित्रमा उतार्नुहोस् ।

दैनिक जीवन चर्या

५. ठाँऊ विशेषको पृष्ठभूमि सहित एक पशुपालकले गाई वा भैसी वा चौरी गाईको दूध दुहुन लागेको दृश्य चित्रमा उतार्नुहोस् ।

नोट:-प्रयोगात्मक परीक्षामा परीक्षकहरू घटीमा २ जना हुनु पर्नेछ ।

Model Questions

1. पेन्सिलमा लेखेको **HB** को अर्थ के हो ?
A. High Black
B. Hard Black
C. Hard Brown
D. High Blue **Ans: B**
2. किताबको आवरणमा छापिएको चित्रलाई के भनिन्छ ?
A. Painting
B. Print
C. Photograph
D. Design **Ans: D**
3. डिजाइनको मुख्य उद्देश्य के ?
A. सजावट
B. दैनिक उपभोग्य
C. उद्योग व्यापार प्रवर्धन
D. यिनी मध्ये कुनै पनि होइन **Ans: C**
4. प्राथमिक रंग भनेको के हो ?
A. रातो, निलो, पहेलो
B. हरिया, रातो, निलो
C. रातो, पहेलो, कालो
D. हरियो, पहेलो, रातो **Ans: A**
5. डिजाइनको लागि कम्प्युटर किन प्रयोग हुन्छ ?
A. छिटो कार्य सम्पन्नको लागि
B. Fine work को लागि
C. Good work को लागि
D. माथि लेखेको सबै **Ans: D**
6. चित्र र मूर्ति दुवै क्षेत्रमा सफल कलाकारको नाम के हो ?
E. राफेल
F. पिकासो
G. माइकल एंजेलो
H. पिटर पान रुबिन्स **Ans: C**
7. "मोनालिसा" नामक कलाकृति कस्को ?
A. पिकासो
B. रेम्ब्रा
C. लियोनार्डो दाविंची
D. पिटर पाँल रुबिन्स **Ans: C**
8. अजन्तामा भएको भित्तिचित्र कुन कालको हो ?
A. पाल काल
B. जैन काल
C. गुप्त काल
D. कृषाण काल **Ans: C**